

Voedingsindustrie en –detailhandel en gemeenten tekenen voor bijna 5.000 plaatsen

## Veel commitment voor groene maatschappelijke stages

LNV-minister Gerda Verburg kan haar belofte van ten minste 10.000 groene maatschappelijke stageplaatsen in 2011 ruimschoots waarmaken. Op 18 mei ondertekenden zij en OCW-staatssecretaris Marja van Bijsterveldt op Kasteel Groeneveld in Baarn een intentieverklaring met partijen uit de groene en voedselsector voor bijna 5.000 plaatsen. De teller staat nu op 12.500! Vertegenwoordigers van stagebiedende organisaties, bemiddelaars en scholen luisterden naar enthousiaste verhalen en kritische geluiden uit de pilots.



### Bijna 5.000 maatschappelijke-stageplaatsen

- Centraal Bureau Levensmiddelenhandel streeft naar de realisatie van 1.500 maatschappelijke-stageplaatsen per jaar vanaf 2011.
- Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie streeft naar de realisatie van 1.000 maatschappelijke-stageplaatsen per jaar vanaf 2011.
- Nederlandse Brood- en banketbakkers Ondernemers Vereniging streeft naar de realisatie van 100 maatschappelijke-stageplaatsen per jaar vanaf 2011.
- Resto Vanharte streeft naar de realisatie van 250 maatschappelijke-stageplaatsen per jaar vanaf 2011.
- Stichting Kinderboerderijen Nederland streeft naar de realisatie van 750 maatschappelijke-stageplaatsen per jaar vanaf 2011.
- Zorginstelling Livio streeft naar de realisatie van 1.200 maatschappelijke-stageplaatsen per jaar vanaf 2011.



Kasteel Groeneveld was op 18 mei nog mooier dan gewoonlijk. Fraaie plantaardige en bloemobjecten sierden toegangspad, poort, gevel en de zalen van deze historische ‘buitenplaats voor stad en platteland’. Een indrukwekkend visietekkaartje van leerlingen van het Wellantcollege. Leerlingen van dat aoc waren trouwens op meer fronten actief op deze conferentie die LNV na de eerste in oktober 2007 over maatschappelijke stages rond voedsel en groen organiseerde. Bij de ingang van het kasteel demonstreerden leerlingen mandvlechten en het repareren van buitenmeubilair. In het kasteel ontvingen en bedienden ze professioneel de gasten. Die waren gekomen om de ondertekening van de intentieverklaring bij te wonen en vooral ook om in workshops ervaringen, opgedaan in de pilots, uit te wisselen.



**Minister en staatssecretaris kijken tevreden toe terwijl Paul van de Valk, directeur van de Stichting Kinderboerderijen Nederland de intentieverklaring ondertekent**

Oktober 2008 tekenden o.a. LTO Nederland, Biologica, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, het NAJK en de AOC Raad een eerste intentieverklaring om in totaal 7.500 groene maatschappelijke stages gerealiseerd te hebben in 2011. Vanaf dat jaar zijn alle leerlingen in het voortgezet onderwijs verplicht om een maatschappelijke stage van 72 uur te volgen. Jaarlijks zullen dan 200.000 leerlingen zo'n stage doen. Achterliggend idee is dat de leerlingen door zo'n stage kennismaken met en bijdragen aan de samenleving. Dat zou dan hun maatschappelijke betrokkenheid, sociale integratie en besef van waarden en normen vergroten.

#### **Ambassadeurs**

Omdat het groen onderwijs onder het ministerie van LNV valt, is dit departe-

ment met het ministerie van OCW verantwoordelijk voor het vormgeven van de maatschappelijke stage. LNV-minister Verburg zegde daarom toe dat zij in samenwerking met groene organisaties in 2011 ten minste 10.000 groene maatschappelijke stages wil realiseren. Ze had daarvoor ook een inhoudelijk motief. "Groene stages helpen kinderen en jongeren zich medeverantwoordelijk te voelen voor de natuur en de waarden die het boerenbedrijf in zich bergen", zei ze tijdens het ondertekenen van de eerste intentieverklaring in 2008. Nu bijna een jaar later sluiten bedrijven en organisaties rond de voedselketen en gemeenten zich aan. Ondertekenaars zijn de koepels van voedselverwerkende bedrijven en de voedseldetailhandel, een grote zorginstelling en de Stichting Kinderboerderijen Nederland.

Minister Gerda Verburg zei tijdens de conferentie op Kasteel Groeneveld blij te zijn met de brede steun voor haar streven om jongeren kennis te laten maken met de wereld van voedsel en groen. Doordat nu ook de levensmiddelensector maatschappelijke stages gaat aanbieden, krijgen jonge mensen ook op die manier inzicht in de werking van de voedselketen. "Mensen moeten weten waar voedsel vandaan komt, hoe het wordt verwerkt en gedistribueerd. Dat kun je niet jong genoeg leren. De stages laten ook zien welke keuzes de sector maakt voor een duurzaam productaanbod. Alleen dan worden jongeren ambassadeurs voor gezonde en duurzame voeding".

#### **Geen vakkenvullers**

Doel van de maatschappelijke stages rond voedsel is om jongeren de wereld achter de voedselvoorziening te laten zien. Kortgezegd: de keten van boer tot bord of van grond tot mond. Volgens de ondertekenende partijen helpt dit jongeren om positieve en negatieve consequenties van hun consumptiegedrag voor gezondheid en milieu in te zien en uiteindelijk mee te laten wegen in hun beslissing voor bepaalde producten. "Het mes snijdt bij deze maatschappelijke stages aan twee kanten", aldus René Roorda – directeur van het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel. "Jongeren maken kennis met andere jongeren die in de supermarkt werken en leren leren gezonde keuzes te maken op basis van heldere informatie." Bovendien wil deze branche graag aan jongeren laten zien hoe de processen in deze industrie in elkaar zitten. "Veel mensen hebben daar weinig idee van", vindt Philip den Ouden, directeur van de Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie, die het als een enorme uitdaging ziet om maatschappelijke stages in zijn branche op te zetten.



**Minister Gerda Verburg bewondert de plantaardige objecten die leerlingen van Wellantcollege bij Kasteel Groeneveld gemaakt hebben**

De vrees dat jongeren tijdens hun maatschappelijke stage als ‘vakkenvullers’ worden ingezet is volgens de CBL-directeur onterecht. “Dat zal zeker niet gebeuren.” In het verlengde daarvan zegde hij ook toe om met de branche een format te maken waarin het verschil tussen de maatschappelijke en de reguliere stage duidelijk wordt voor bedrijven. Daarmee kan ook verdringing van reguliere stageplaatsen door maatschappelijke voorkomen worden.

### **Onverstandig**

Doel van de maatschappelijke stage rond groene gemeenten is in de eerste plaats leerlingen uit de stad in contact te brengen met voedsel en groen zodat zij de waarde hiervan leren inzien. Bovendien kunnen ze stad en platteland dichterbij elkaar brengen: stadsleerlingen van niet-groene scholen komen dichterbij het platteland te staan en jongeren uit het groen onderwijs komen in contact met de stedelijke omgeving door bijvoorbeeld te zorgen voor groen in de stad. Om maatschappelijke stages in steden te bevorderen krijgen gemeenten subsidie om daarbij organisatorisch te ondersteunen. “Met dat geld kunnen ze stagemakelaars financieren en zorgen dat de maatschappelijke stages meegenomen worden in de vacaturebanken voor vrijwilligers”, lichte Sandra Korthuis – lid directieraad Vereniging Nederlandse Gemeenten – toe. Dat blijkt overigens niet overal zo te werken, reageerde Wouke van Scherrenbrug die als dagvoorzitter de conferentie leidde. Het geld dat alle gemeenten voor deze ondersteuning krijgen is niet gelabeld. Gemeenten die geen energie stoppen in de maatschappelijke stage zijn volgens Korthuis onverstandig. “Wij zullen ze achter de broek zitten.” Minister Gerda Verburg deelt die mening getuige haar opmerking in het discussieforum aan het slot van de conferentie. “Je mist een kans om jongeren te betrekken bij het leven in de wijken.” OCW-staatssecretaris Marja van Bijsterveldt viel haar daarin bij. “De gemeenten hebben er belang bij. Deze maatschappelijke stagelopers zijn potentiële toekomstige vrijwilligers.”

### **Geen bureaucratie**

Het gaat erg goed met de groene maatschappelijke stages die tot nu toe in pilots zijn uitgevoerd. Dat bleek in allerlei workshops en werd ook bevestigd in de forumdiscussie. “De scholen zijn er erg enthousiast over. De kinderen vinden het geweldig”, betoogde de Amsterdamse wethouder Marijke Vos. Als concrete voorbeelden noemde ze leerlingen van het Clusius College locatie Amsterdam-Noord die meehelpen wijken op te knappen en helpen bij de ‘sociale’ restaurants VanHarte. Positieve geluiden die ook werden bevestigd in de workshops waar overigens ook kritische vragen werden gesteld die in de plenaire discussie weer terugkwamen. Over de verdringing van reguliere stages door maatschappelijke stages bijvoorbeeld. Volgens minister Verburg zou dat geen probleem moeten zijn. “Alle organisaties die met maatschappelijke stages werken, kennen het verschil.” Toch schijnen met name praktijkscholen er echt last van te hebben. Het probleem klonk dermate ernstig dat de vragensteller na de discussie nog even te biecht mocht bij de staatssecretaris. En het probleem dat scholen en bedrijven een verschillende agenda hebben. Hoe los je dat op? “Zo’n stage mag op alle tijden uitgevoerd worden, ook in het weekend bijvoorbeeld. Heel veel kan dus buiten het rooster van de school.” Voor de duidelijkheid voegde de staatssecretaris daar aan toe dat bureaucratie zoveel mogelijk vermeden moet worden – “We gaan er geen inspectie op zetten” – en dat het er vooral om gaat dicht bij de leerling te blijven. En de financiën. “Gemeenten en scholen krijgen geld om het goed te regelen, maar de bedrijven niet. In een aantal gevallen is dat niet terecht”, aldus de vragensteller. “De school is verantwoordelijk en het geld dat ze krijgen is niet voor hen zelf”, reageerde de staatssecretaris, “bij situaties waar het complex is of waar het moeilijk gaat, kunnen ze zelf best wel een centje bijleggen.” □

## **Boekje AOC Raad**

Een week na de conferentie in Kasteel Groeneveld verscheen het boekje ‘De maatschappelijke stage’ van de AOC Raad. In de uitgave staan aansprekende voorbeelden uit de praktijk. Docenten, leerlingen, stagebegeleiders en kenners van de maatschappelijke stage komen aan het woord en geven een kijkje in de keuken.

Het boekje werd op 26 mei door AOC Raad-directeur Marcel Kooijman gepresenteerd tijdens een bijeenkomst in Houten die de raad voor betrokkenen bij maatschappelijke stages in groen onderwijs had georganiseerd.

“De opkomst was beperkt door de naijlende storm”, licht organisator Hans Blankestijn toe, “maar we hebben zeer enthousiaste verhalen van leerlingen gehoord.” Belangrijke conclusies die tijdens de bijeenkomst werden getrokken, zijn dat goede afstemming met andere scholen heel belangrijk is, stagebegeleiders baat hebben bij coördinatie en dat continue aanbod en dus geen pieken in aanbod gewenst is. Het boekje ‘De maatschappelijke stage’ wordt verspreid in het groen onderwijs. Belangstellenden kunnen het opvragen bij de AOC Raad, tel. 0318 648900.